

15 JUNI 2022

NETWERKBIJEENKOMST

Georganiseerd door Stichting Welzijn Lingewaard, Waardwonen
en Hogeschool van Arnhem Nijmegen

met medewerking van Petra Verhagen,
wooncoach 65+

Wooncoach 65+: „Je moet vaak dat ene juiste zinnetje vinden, zodat mensen overtuigend zelf kunnen beslissen”

Een verslag door Runak Sharaf, communicatieadviseur SWL

Op 15 juni vond er opnieuw een waardevolle netwerkbijsamenkomst plaats, georganiseerd door Stichting Welzijn Lingewaard, de Hogeschool Arnhem en Nijmegen en Waardwonen. Professionals op het gebied van wonen, zorg en welzijn uit de regio Lingewaard en Overbetuwe kwamen samen om kennis te nemen van de succesvolle pilot van de wooncoach 65+ in de gemeente Lingewaard. Een pilot die in 2021 is gestart en nu al zeer succesvol blijkt. Daarnaast hebben de deelnemers drie casussen besproken met betrekking tot vroegsignalering, het profiel van de wooncoach en input voor gemeente Overbetuwe, waar een vergelijkbare pilot gaat starten. „De rol van de wooncoach wordt steeds breder en belangrijker”, aldus Wethouder Aart Slob. „Naast het bevorderen van doorstroom, adviseert de wooncoach ook over kosteloze, eenvoudige maatregelen om in het eigen huis te kunnen blijven wonen.” De wooncoach, Petra Verhagen, is niet meer weg te denken in het netwerk van buurt- en ouderenorganisaties. Zij werkt geheel onafhankelijk en belangeloos, en mede dat maakt dit project nu al een succes. Sinds de start in april 2021 t/m december 2021 had zij 65 cliënten en in totaal 69 huisbezoeken in 9 maanden tijd. Want slechts één bezoek is soms niet voldoende, ouderen moeten vaak nog ‘ontdoeien’ en Petra vertrouwen geven. „Het was een lastige start om te beginnen tijdens corona. Ik hield mijn mondkapje op, had mijn handschoenen aan en mijn spatscherm voor. Gelukkig konden cliënten mijn foto zien op de flyer”, vertelt Petra. Aan het begin van 2022 schoot het aantal cliënten omhoog, naar 22 – alleen al in het eerste kwartaal.

Mee op huisbezoek

Petra neemt de deelnemers van de netwerkborrel al pratend mee op een huisbezoek. Na de aanvraag van het woonadviesgesprek en het aanbellen, doet een tengere dame open. Binnen zit haar man, waarvan het meteen opvalt dat hij voortdurend Petra's zinnen herhaalt. Het eerste wat mevrouw zegt is: "Fijn dat u er bent, maar ik ga niet verhuizen hoor." Wat Petra dan glimlachend zegt: "Oh maar daar kom ik ook niet voor, ik wil graag met u in gesprek over uw WOONGELUK". Ze lopen door hun huis heen en Petra valt een aantal praktische dingen op. Zo zijn de keukenkastjes vol met servies, 'want dat zou weleens handig kunnen zijn'.

Petra: „Dan geef ik de tip om het servies te verplaatsen en de kruidenpotjes in een mandje te zetten, zodat ze minder kans hebben op vallen. Of om bijvoorbeeld een postool te plaatsen op een van de drie niet gebruikte slaapkamers, zodat het echtpaar in de nacht niet naar beneden hoeft. Vervolgens ga ik in op sociale aspecten. Ik gebruik nooit het woord eenzaamheid. Daar associëren mensen zich niet graag mee. Wat ik wel vraag: 'Krijgt u vaak bezoek? Voelt u zich betrokken? Bent u op zoek naar gezelligheid?' Als ik eenzaamheid vermoed, zoek ik contact met één van de vrijwillige Lingewaardse Ouderen Adviseurs, die in alle dorpskernen in Lingewaard actief zijn.

Als je scherp luistert, kun je eenzaamheid bij de ouderen achterhalen en ontdekken dat geen twee situaties hetzelfde zijn en standaardoplossingen niet bestaan.

Tijd nemen voor een gesprek of gesprekken is hierbij noodzakelijk.

Natuurlijk kan een hulpvraag heel concreet zijn en hoeft er niets 'achter' te zitten. Maar wie op zoek gaat met een oudere naar een antwoord op zijn vraag, stemt af op wat de oudere werkelijk nodig heeft.

Te weinig hulp is verkeerd. Te veel hulp maakt afhankelijk. Ergens daartussenin ligt de balans. Graag wil ik de ouderen, samen met ouderenadviseurs, stimuleren actief te zijn en ondersteunen met datgene waar zij zich prettig bij voelen. Dan is er soms méér te doen dan ingaan op de hulpvraag alleen. Het is dan de kunst om 'de vraag achter de vraag' te ontdekken.

Op het huisbezoek was het opvallend dat meneer mijn woorden voortdurend herhaalde. Doordat ik dit benoemde, konden ze ermee instemmen dat dit verder uitgezocht werd. Meneer bleek beginnend Alzheimer te hebben. Sinds kort worden ze bijgestaan door een casemanager Dementie. Tevens heb ik hen ook in contact gebracht met mijn collega Maike van Kempen, coördinator mantelzorg bij SWL. En voorts snijd ik het thema woongeluk en verhuizen aan. Want als meneer en mevrouw zich nu inschrijven bij Entree en Rijnwaalzorggroep, kunnen ze mogelijk in aanmerking komen voor een passende aanleunwoning. Dat hadden ze een aantal keren al geprobeerd maar dat was niet gelukt. "Ze gaan ons niet inschrijven want we zijn nog niet aan de beurt." Uiteraard kan dat niet kloppen. Met hulp van mij bij de inschrijving van Entree en nadat ik contact heb opgenomen met Rijnwaarzorggroep met verzoek hen op de wachtlijst te plaatsen, is het gelukt in aanmerking te komen voor een aanleunwoning, waar het echtpaar in eerste instantie erg blij mee was. Want wat was het prettig om passende hulp vlakbij te hebben. En wat was de woning mooi gelegen. Maar zoals heel vaak, bleek het echtpaar wispelturig. Dan wilden ze weer wel verhuizen, dan niet. Ze willen niet verhuizen, maar wel een verhoogd toilet, dus heb ik dat verzoek bij Waardwonen neergelegd en de volgende dag...: "Ja nu weten we het, we willen verhuizen dus het verhoogd toilet willen we niet." Dat betekende voor mij dat ik continu met instanties aan de telefoon zat, eerst om toe te zeggen, vervolgens om weer af te zeggen om uiteindelijk weer toe te zeggen. En dat vraagt veel, ook voor de professionals bij woningcoöperaties, die af en toe ook grijze haren kregen. De kunst is om het juiste zinnetje vinden, zodat mensen overtuigend zelf beslissen wat ze willen. En in dit geval kwam een familielid daarmee: 'Ik stop ermee. Jullie zeggen dat het jullie droomhuis is. Wat mankeert er dan nog aan?' Het idee dat wellicht een ander echtpaar in hun droomhuis zou gaan wonen, dat konden ze toch echt niet verdragen. Onlangs heeft het echtpaar de huurovereenkomst getekend. Ze gaan binnenkort verhuizen."

Vroegsignalering

Vroegtijdig introduceren van de wooncoach blijkt helpend om ouderen een besluit te laten maken voor verhuisbeweging. De wooncoach neemt vroegtijdig mensen mee in de gedachtevorming of thuis wonen nog passend is of dat het beter is om ergens anders te gaan wonen. Door haar rol zorgt de wooncoach ervoor dat er in een vroeg stadium van bijvoorbeeld dementie er voldoende zaadjes gelegd zijn om als de situatie er om vraagt, een knoop doorgehakt te krijgen door de betreffende inwoners over het besluiten tot wel of niet verhuizen. In een te laat stadium hierover in gesprek gaan zorgt in veel gevallen voor 'hakken in het zand'. Hoe zorgen we ervoor dat inwoners op tijd bekend zijn met de Wooncoach? Wat kan het netwerk van professionals en inwoners hierin betekenen?

Om de wooncoach succesvol in te zetten zijn, moet er vroegtijdig gesignaleerd worden én zijn er ambassadeurs nodig. De signalen van bijvoorbeeld verwaarlozing of eenzaamheid zouden bijvoorbeeld opgepikt kunnen worden door een aannemer of andere professionals die in het huis van de senioren komen, vervolgens aan de bel trekken. Dat wringt met de beginselen van privacy. Maar het helpt als je al in een netwerk zit om situaties te bespreken. Voorstellen:

- Een toolbox ontwikkelen waar 'huis' professionals gebruik van kunnen maken
- Het opzetten van een professioneel netwerk voor onderlinge uitwisseling van het werk van de wooncoach. Waaruit zou zo'n netwerk kunnen bestaan?

Overbetuwe - Lingewaard

Ook in gemeente Overbetuwe zal ook een wooncoach starten. Daarnaast liep of loopt er een traject Vrijwillige Woonadviseur, waarin vrijwilligers ingezet worden om bij 75+ers in gesprek te gaan over de energierekening en hoe ze wonen, leven en waar vragen zijn. Er zijn dus verschillende aanpakken, maar ook raakvlakken met gemeente Lingewaard. Hieronder een aantal aspecten die tijdens de casuïstiek genoemd zijn, om over na te denken.

-De naam ter discussie stellen, is wooncoach de juiste benaming?

Bijvoorbeeld veranderen in 'Project fijn wonen'

-Hoe kunnen we slim omgaan met signalen, het uitwisselen van informatie/ privacy?

-Waar ligt de energie/ balans tussen langer thuis wonen en verhuizen

-Nadenken over leeftijdsgrenzen. Er zijn 55+regelingen, 75+regeleingen, waar ligt de grens? Wat is een mooie leeftijd om een zaadje te planten?

Meer info?

Petra Verhagen

p.verhagen@swlingewaard.nl

0683891459

www.swlingewaard.nl/volwassenen/woonadvies-65

Funcieprofiel wooncoach

Petra heeft in haar rol als wooncoach de ruimte gekregen om hier vorm en inhoud aan te geven. Tijdens haar presentatie heeft zij ons aan de hand van storytelling hierin meegenomen en een beeld geschetst van wie ze is, hoe ze te werk gaat en waar dat toe leidt. In deze casus gaan we op zoek naar het succes van de wooncoach. Wat maakt dat Petra zo succesvol is in haar rol als wooncoach. En wat is ervoor nodig om bij gebleken succes meer 'Petra's' te werven. Naar wat voor profiel zijn we op zoek? Iemand die....

- Waardevrij is en cliënten zelf laat beslissen. "Er kan van alles maar u bent aan zet".
- Invoelend is en makkelijk vertrouwen krijgt
- Samen met anderen "met elkaar" werkt
 - Tactisch en daadkrachtig kan handelen richting andere (woon)professionals
 - Kan verleiden
- Heel goed kan luisteren en 'de vraag achter de vraag' achterhalen
 - Geduldig kan opbrengen
- Duidelijk zichtbaar wil en durft te zijn voor de gemeenschap
 - Veel levenservaring met zich meebrengt
 - Goed en duidelijk communiceert
 - Kennis van zaken rondom ouderdom heeft
 - Rust uitstraalt
- De regie kan hebben. De wooncoach is het begin van de keten. Ze moet in de keten blijven, ook bijvoorbeeld na wispelturigheid van cliënten. Dit vraagt ook van (woon)organisaties veel geduld.

